



# Streszczenie

W obliczu zmian na globalnych rynkach energetycznych, modyfikacji szlaków transportowych surowców energetycznych oraz napiętej sytuacji geopolitycznej (w tym militarnej agresji Rosji na Ukrainę), **Polska wciąż stoi przed wyzwaniem zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego.**

Raport „Czy morze pomoże? Bałtyk a bezpieczeństwo energetyczne Polski” podkreśla **rosnące znaczenie Morza Bałtyckiego dla realizacji celów polityki energetycznej Polski.** Autorzy omawiają w raporcie szanse i wyzwania związane z rozwojem infrastruktury energetycznej na Bałtyku i polskim wybrzeżu (m.in. wiatraków offshore, terminali importowych i elektrowni jądrowej) oraz poszukują odpowiedzi na pytanie, **czy koncentracja mocy wytwórczych i infrastruktury importowej na północy kraju zwiększa polskie bezpieczeństwo energetyczne?**

- Dzięki szerokiemu dostępowi do Morza Bałtyckiego **Polska zajmuje uprzywilejowaną pozycję** wobec pozostałych państw regionu Europy Środkowo-Wschodniej.
- Zagwarantowanie **wolności żeglugi na Bałtyku** jest niezbędne dla prowadzenia wymiany handlowej i bezpieczeństwa energetycznego Polski i regionu.
- **Porty stają się gwarantami** dostępu do bogactw globalnego rynku, nośników energetycznych, komponentów i surowców.
- Porty w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie i Świnoujściu dają budżetowi Polski **dochody sięgające 58 mld zł** - niewiele mniejsze niż wszyscy legalnie zatrudnieni w kraju.
- Po rozpoczęciu pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę, rozbudowywana od lat infrastruktura energetyczna zlokalizowana na Bałtyku i na wybrzeżu, a także strategiczny interes państwa realizowany przez spółki Skarbu Państwa **pozwoili na dywersyfikację dostaw energii i surowców do Polski.**
- **Zależność energetyczna Polski od Bałtyku**, rozumiana jako stosunek importu głównych surowców energetycznych i nośników energii do ich całkowitego zużycia w kraju, **wynosi obecnie 48%, a w perspektywie 2040 roku wzrosnąć może do 61%.**
- Będące w mocy dokumenty polityczne Polski podkreślają wagę budowy poszczególnych instalacji energetycznych na morzu lub polskim wybrzeżu dla generacji potrzebnej energii elektrycznej i dywersyfikacji szlaków dostaw, lecz **pozbawione są szerszej, zaktualizowanej strategicznej wizji.**
- Choć nadbałtyckie inwestycje energetyczne kreują niezależność państwa, to ich usytuowanie w środowisku morskim tworzy **określone podatności na zagrożenia.**
- Określanie Morza Bałtyckiego mianem „jeziora NATO” prowadzić może do **mylnego przeświadczenia** o pełnej kontroli sytuacji strategicznej oraz powszechnej dominacji Sojuszu nad Federacją Rosyjską, głównie w kontekście konwencjonalnych sił morskich.
- Bałtyk nadal pełni istotną rolę w polityce **Rosji, która aktywnie poszukuje środków asymetrycznych i hybrydowych** w celu zrekompensowania niekorzystnej dla siebie sytuacji.
- Fundamentalne znaczenie ma **zapewnienie ochrony strategicznej infrastruktury energetycznej** zlokalizowanej w regionie Morza Bałtyckiego, a także **rozbudowanie floty marynarki wojennej** zdolnej do kontroli kluczowych terenów geograficznych.
- Kluczowe staje się także wielopoziomowe zapewnienie bezpieczeństwa oraz zwiększenie odporności na wektorze północnym w ramach **ekonomicznego wymiaru polityki zagranicznej Polski.**
- W interesie Polski oraz państw regionu jest zbudowanie takich relacji politycznych oraz rozbudowa infrastruktury energetycznej, która w sytuacji kryzysowej w basenie Morza Bałtyckiego umożliwi zachowanie ciągłości dostaw w oparciu o **alternatywne trasy.**